

2010. június 17., csütörtök

Nepál

P7_TA(2010)0245

Az Európai Parlament 2010. június 17-i állásfoglalása Nepálról

(2011/C 236 E/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
  - tekintettel az 1966. évi Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (PPJNE),
  - tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezetének az erőszak és a lőfegyverek bűnüldöző szervek általi használatára vonatkozó 1990. évi alapelveire,
  - tekintettel Bank Ki Mun ENSZ-főtitkár 2010. május 29-én a nepáli politikai helyzetről tett kijelentésére,
  - tekintettel Catherine Ashton főképviseelő szóvivőjének 2010. április 30-án a nepáli politikai helyzetről tett kijelentésére,
  - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel a 2006. november 21-én a hétpárti szövetség és az ország hatalmas területeit ellenőrzésük alatt tartó maoisták (UCPN) között létrejött átfogó békeszerződés egy tízéves, mintegy 13 000 áldozatot követelő fegyveres konfliktus végére tett pontot,
- B. mivel e történelmi megállapodás megmutatta, mit lehet elérni akkor, amikor politikai erők jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak utat nyitva az alkotmányozó nemzetgyűléshez vezető választások, a maoisták bevonásával ideiglenes kormány felállítása, a maoista harcosok és sátoztáboraik lefegyverzése, valamint a nepáli hadsereg visszazorítása előtt,
- C. mivel , a maoisták és a kormány között dúló évtizedes fegyveres konfliktust lezáró a 2006. évi béke-megállapodás számos tekintetben még nem teljesült,
- D. mivel a 2008. április 10-i alkotmányozó nemzetgyűlési választásokat követően – amely az európai uniós választási megfigyelő misszió megítélése szerint megfelelt számos, ha nem az összes nemzetközi normának, s amelyek során az UCPN (M) a szavazatok közel 40 %-át szerezte meg – az alkotmányozó nemzetgyűlés úgy határozott, hogy eltörli a 240 éves monarchiát, és Nepált szövetségi köztársasággá alakítja,
- E. mivel a globális békeindex (GPI) szerint Nepál az utóbbi években harciasabbnak mutatkozott, különösen 2009-ben és 2010-ben,
- F. mivel 2009 májusában Pushpa Kamal Dahal (Prachanda) miniszterelnök lemondott, pártja pedig, az UCPN (M) visszavonult a kormányból a Nepáli Kongresszus elnökével a hadsereg főparancsnokának lemondása kapcsán történt vitát követően, aki a Népi Felszabadítási Hadsereg korábbi harcosainak a nepáli hadseregbe történő újrafelvételeben nem értett egyet a maoistákkal,
- G. mivel az ebből eredő politikai instabilitás során, amelyet csak fokozott a maoista civil és parlamenti feloszlató kampány, a törekeny, Madhav Kumar Nepal miniszterelnök (CPN-UML) vezette 22 párti maoista-ellenes szövetség nem volt képes felmutatni a két kulcsfontosságú elvárást: egy széles körűen támogatott új alkotmányt a szövetségi köztársaság számára a 2010. május 28-i kétéves határidő előtt, valamint megállapodást a megközelítően 20 000 egykori népi felszabadítási hadseregbeli harcos reintegrálásáról/rehabilitásáról,

2010. június 17., csütörtök

- H. mivel a pártszövetség és a CPN–UML vezetői között a kormányalakításról folyó formális tárgyalások helyreálltak egy, az utolsó pillanatban született megállapodást követően, amely további egy évvel meghosszabbította az alkotmányozó nemzetgyűlést, valamint egy nemzeti konszenzusos kormány megalakulásáról, Madhav Kumar Nepal miniszterelnök „lehető leghamarabbi” lemondásáról és a „béke-megállapodás előrehaladásáról” rendelkezett,
- I. mivel a Shaktikhor videó, amely igazolni látszott a harcosok számát illető, valamint a „demokrácia” politizálási célzattal a nemzeti hadseregben való felhasználásának terveire vonatkozó félrevezetéssel kapcsolatos vádak, olyan jogos kérdéseket vet fel, amelyeket az UCPN (M) még nem tisztázott,
- J. mivel a mostani politikai instabilitás rendkívüli mértékben kihat Nepál társadalmi, gazdasági és idegenforgalmi fejlődésére, holott a gazdasági növekedésben világelső India és Kína között elhelyezkedő országnak politikai egyensúlyra van szüksége ahhoz, hogy stratégiai helyzetéből előnyt kovácsoljon,
- K. mivel Nepált továbbra is súlyos gazdasági és társadalmi elmaradottság sújtja; mivel a népesség közel 30 %-a az abszolút szegénységi küszöb alatt él, a lakosság 16 %-a vészesen alultáplált és az írástudatlanság aránya itt a legmagasabb Dél-Ázsiában, a fejlődést pedig megbénítja az alapvető üzemanyagokból országszerte tapasztalható hiány, amely áramkimaradást okoz, valamint szállításkorlátozással és az élelmiszerárak növekedésével jár,
- L. mivel számos, Nepálban élő menekült, főként a tibetiek helyzete aggodalomra ad okot,
- M. mivel a nepáli hatóságok elismerést érdemelnek, amiért tiszteletben tartották a tibeti menekültekre vonatkozó megállapodást (szóbeli egyezség),
- N. mivel a biztonsági erőik egyetlen tagja és az egykori maoista harcosok sem lett jogi úton felelősségre vonva a konfliktus során elkövetett súlyos és rendszeres jogszabályi visszaélésekért,
- O. mivel az Európai Parlament dél-ázsiai országokkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttsége a 2010. május 23–29-i kritikus időszakban missziót hajtott végre Kathmanduban,
1. mélységes aggodalmának ad hangot a tekintetben, hogy nincs demokratikus értékeken és emberi jogokon alapuló állandó alkotmány, továbbá együttérzését fejezi ki a nepáli lakosok és mindazok iránt, akik családtagjaikat elveszítették az utóbbi évek erőszakos cselekményei során;
  2. üdvözli az utolsó pillanatban, 2010. május 28-án a politikai pártok részéről született határozatot, amely az alkotmányozó nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbításához szükséges lépésekre irányul, és különösen tiszteletre méltónak tartja a női jelölőbizottság jelentős befolyását;
  3. sürgeti az alkotmányozó nemzetgyűlést és az előfeltételek nélküli tárgyalásban érintett valamennyi politikai szereplőt, hogy tanúsítsanak rugalmas hozzáállást, kerüljenek bármilyen provokatív lépést és dolgozzanak együtt a nemzeti egységért annak érdekében, hogy világos struktúrája legyen az új alkotmánynak, működő szövetségi köztársaság jöjjön létre és a 2010. május 28-án egy évvel meghosszabbított határidő betartásra kerüljön;
  4. felszólítja a pártokat, hogy könnyítsék meg és segítsék elő az alkotmányozó bizottságoknak a jövőbeli menetrenddel kapcsolatos munkáját az alkotmányozó nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítása tekintetében;
  5. hangsúlyozza, hogy világos és nyilvános kommunikációra van szükség az összes elfogadott kérdésben és ezért üdvözli a fehér könyvet, amely az ígéretek szerint kifejti a lakosoknak a szövetségi köztársaság alkotmányának megírása terén eddig elért eredményeket; továbbá kiemeli a hét tematikus bizottság közül azt a hármat, amely elkészítette munkáját;
  6. üdvözli a Nepáli Kongresszus (NC) 2010. május 31-i döntését, amelyben kötelezettséget vállal az összes politikai párt –köztük a fő ellenzéki párt, a UCPN (M) – előtt nyitva álló nemzeti egységkormány mellett;

2010. június 17., csütörtök

7. felszólítja a UCPN (M) pártot, hogy vegyen részt a konstruktív tervezésben és találja meg a módját az egykori maoista harcosok – köztük az Egyesült Nemzetek Nepáli Missziója által ellenőrzött táborokban tartózkodó csoportok – társadalmi integrációjának;
8. felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy támogassák a nepáli kormány és a pártok minden erőfeszítését a korábbi maoista harcosok nemzeti hadseregbe vagy egyéb fegyveres erőbe történő integrációjának megoldása érdekében és találjanak életképes alternatív megoldásokat azok számára, akiket nem lehet e szervezetekbe integrálni;
9. felszólítja a politikai pártokat, és konkrétan a UCPN-M pártot, hogy tartsák féken a militáns fiatal csoportokat és hagyjanak fel gyermekek toborzásával; felszólítja a CPN-M pártot, hogy biztosítsa a táborokból frissen kiengedett kiskorúak rehabilitációs csomaghoz való akadálytalan hozzáférést;
10. közvetlenül az ENSZ-et kéri fel, hogy ideális esetben a kormánnyal együttműködve alakítson ki eljárásokat a biztonsági erők potenciális tagjainak ellenőrzésére abból a célból, hogy kizárják az emberi jogok megsértésében egyértelműen bűnös személyeket bármilyen békefenntartó pozíció betöltéséből; emlékezteti a nepáli hadsereget arra, hogy sajnálatosan már veszélybe került az elismert professzionalizmusa és jó híre, ami így is marad mindaddig, amíg az állománya tagjait érintő, régóta húzódozó és jól dokumentált büntetlenségek eseteivel nem foglalkoznak objektíven, például az igazságszolgáltatás szervein keresztül;
11. aggodalmának ad hangot a nemzeti hadsereg új toborzásairól szóló beszámolók miatt; emlékeztet arra, hogy ezt a Legfelsőbb Bíróság összeegyeztethetőnek nyilvánította az átfogó békeszerződéssel, amennyiben azok kizárólag műszaki személyzet toborzására vonatkoznak; megjegyzi ugyanakkor, hogy az ilyen toborzási kampányok súlyosbíthatják az átmeneti folyamat során felmerülő nehézségeket;
12. továbbra is mélyen aggódik amiatt, hogy két évvel a királyság eltörlése után a hadseregnek teljesen – költségvetési szempontból is – demokratikus ellenőrzés alatt kellene állnia; megerősíti szolidaritását az alkotmányozó nemzetgyűlés minden lépésével, amit e tekintetben megtenne;
13. megismétli, hogy az EU azon tagállamait, amelyek halálos fegyvereket exportálnak Nepálba, továbbra is kizárják az átfogó békeszerződésből és felszólítja e tagállamokat, hogy nyújtsanak pénzügyi és műszaki támogatást a nepáli hadsereg újjászervezését célzó kreatív megoldásokhoz;
14. teljes mértékben támogatja az Egyesült Nemzetek Nepáli Missziója kulcsfontosságú szerepét, és hiszi, hogy megbízatását ki kellene terjeszteni legalább addig, amikor a békefolyamat konszolidációs szakaszba ér;
15. aggodalmának ad hangot a kínzások és erőszakos cselekmények megszorodásáról szóló beszámolók miatt; e vonatkozásban üdvözlí Nepál Nemzeti Emberi Jogi Bizottságának munkáját;
16. kifejezi aggodalmát amiatt, hogy a nepáli kormány csak átdolgozott megbízatással hosszabbította meg egy évvel az ENSZ emberi jogi főbiztosának (UNOHCR) megbízatását, fokozatosan beszüntetve a szervezet regionális működését, amely ellentétes azokkal a reményekkel, hogy az emberi jogi ellenőrzést fokozni lehetne;
17. felszólít az Eltűntekkel Foglalkozó Bizottság, az Igazság és Megbékélés Bizottsága és a Nemzeti Béke és Újjáépítés Bizottsága létrehozására, amelyeket az átfogó békeszerződés is megnevezett;
18. mélyen elítéli, hogy mindeztáig nem került sor egyetlen bűnvádi eljárásra sem a polgári bíróságokon a konfliktus során mindkét fél részéről elkövetett súlyos bűncselekmények nyomán;
19. sürgeti a pártokat és a kormányokat, hogy hagyjanak fel a büntetőjogi eljárásokba való politikai beavatkozással, az alkotmányos folyamaton belül teremtsék meg a politikailag független igazságszolgáltatást, és ugyanebben a vonatkozásban vegyék tervbe a Nemzetközi Büntetőbíróság alapokmányának ratifikálását;

2010. június 17., csütörtök

20. üdvözlí annak bejelentését 2009-ben, hogy Nepál támogatni fogja a kasztok szerinti megkülönböztetés felszámolására vonatkozó elvek és iránymutatások ENSZ-tervezetet, ugyanakkor aggodalmának ad hangot a – különösen Kamaiya, Haruwa és Charuwa rendszerében zajló – adósrabszolgaság folyamatos gyakorlata, valamint a föld nélküli milliók aggasztó helyzete miatt, amely kapcsán fennáll a veszély, hogy az éghajlatváltozás miatt tovább romlik, és felszólítja a kormányt és a pártokat, hogy bátorítsák a Földreform Bizottság működését;

21. felszólítja a nepáli kormányt, hogy orvosolja a 800 000 hontalan nepáli ember problémáját azzal, hogy egyszerűsíti a bürokratikus eljárásokat és csökkenti az állampolgársági igazolások kérvényezésének költségeit; létfontosságúnak tartja, hogy a békefolyamat tárgyalásai során ezeket az embereket is vegyék figyelembe;

22. sürgeti a nepáli kormányt, hogy az összes menekült esetében biztosítsa a védelmi normákat és – különösen a butániak esetében – a nemzetközi normákkal összhangban folytassa az erőfeszítéseket a hontalanság megelőzése és csökkentése érdekében, és írja alá a 1951-es menekültügyi egyezményt és annak 1967-es jegyzőkönyvét, valamint kövesse nyomon az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa által meghatározott normákat;

23. úgy véli, hogy a tibeti menekültekről szóló „becsületbeli megállapodás” nepáli hatóságok általi teljes végrehajtásának folytatása létfontosságú az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa és a tibeti közösségek közötti kapcsolatok fenntartásához; e vonatkozásban üdvözlí az ENSZ Menekültügyi Főbiztosával kötött „becsületbeli megállapodás” keretében az e területre való bejutás és tartósabb megoldások kialakításának lehetőségeit;

24. felszólítja a EU főképviselőjét, hogy a katmandui küldöttségén keresztül szorosan kövesse nyomon a nepáli helyzetet és vesse latba befolyását a szomszédos regionális hatalmak – különösen Kína és India – előtt a nemzeti egységkormány felállítására irányuló tárgyalások támogatása érdekében;

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének, Nepál kormányának, India és a Kínai Népköztársaság parlamentjének és kormányának, valamint az Egyesült Nemzetek Szövetsége főtítkárának.

Kivégzések Líbiában

P7_TA(2010)0246

Az Európai Parlament 2010. június 17-i állásfoglalása a líbiai kivégzésekről

(2011/C 236 E/27)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a halálbüntetés eltörléséről szóló korábbi állásfoglalásaira, valamint az emberi jogok világbeli helyzetéről szóló éves jelentésekkel kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira – különösen a 2008-ban elfogadottra –, továbbá kivégzésekre vonatkozó azonnali moratórium azon országokban történő bevezetésére, ahol még mindig alkalmazzák a halálbüntetést,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2007. december 18-i 62/149. számú, valamint 2008. december 18-i 63/168. számú, a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó moratórium bevezetését kérő (a Harmadik Bizottság A/62/439/Add.2. számú jelentése alapján hozott) határozatára,
- tekintettel az EU halálbüntetésre vonatkozó, 1998. június 16-i iránymutatásaira, valamint azok felülvizsgált és frissített, 2008-as változatára,
- tekintettel a 2010. február 24. és 26. között Genfben megrendezett, a halálbüntetés elleni negyedik világgongresszus által elfogadott zárónyilatkozatra, amely a halálbüntetés egyetemes eltörlését kéri,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló nemzetközi egyezményekre,